

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete

2020-2024 időszakra szóló módosított gazdasági programja

Továbbra sem tudunk sokkal hosszabb távra gondolkodni, mint egy évvel ezelőtt. Annyival látunk többet, hogy a következő uniós költségvetési ciklushoz kapcsolódó pályázati lehetőségekről már lehetett hallani, de részletes pályázati kiírás még nem került kiírásra (2021. március 16-án).

A módosításba beépítésre került az Integrált Település Fejlesztési Stratégiában (ITS), a hét városi területre – Városközpont, Tótvég, Németvég, Magyarvég, Keleti kertváros, Északi kertváros, Külterület – vonatkozóan meghatározott fejlesztések részletezése. Tisztában vagyunk vele, hogy a megfogalmazott elképzelések igen magas költségekkel járnának, olyan nagyságrendű forrásokat igényelnének, amit egy uniós ciklus alatt valószínűleg nem lehet megteremteni.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.v.) 42.§ 4. pontja alapján a képviselő-testület át nem ruházható hatásköre a ciklus időtartamára szóló gazdasági program meghatározása. Ennek az elvárásnak, valamint az Möt.v. 116.§-ában¹ megfogalmazott rendelkezéseknek kell eleget tenni, amikor meghatározza 2020-2024 évekre rögzítetten a városfejlesztés, a közszolgáltatások szervezésének fő irányát, az önkormányzat ezzel kapcsolatos célkitűzéseit. Körvonalazza azokat a helyi közügyeket is, amelyek ellátáshoz a vállalkozások, civil szervezetek, illetve a lakosság közreműködését is várja.

Az önkormányzat gazdálkodására a gazdasági program megvalósítására – a teljesség igénye nélkül – a következő törvények és rendeletek vannak számottevő hatással: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a Magyarország központi költségvetéséről szóló törvények, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet, a még részleteiben nem ismert Kisvárosok Fejlődéséért Program hazai forrásai, valamint a részleteiben szintén nem ismert 2021-2027 programozási időszakban az Európai Unió különböző alapjaiból származó támogatások.

A következő évek költségvetéseiről, a Kisvárosok Fejlesztéséért Programról, és az Unió elkövetkező programozási időszakának forrásairól, azok felhasználásának kérdéseiről szinte semmit sem tudunk, így nehéz olyan terveket készíteni, amelyek pénzügyileg megalapozottak

¹ Möt.v. 116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

lennének. Nehezíti a helyzetet, hogy a saját bevételeinket is csak óvatosan tervezhetjük, mivel az adóbevételeink, főleg a HIPA hektikusan változhat. Mindezek ellenére Mezőberény Város Önkormányzatának is legkésőbb az alakuló ülést követő hat hónapon belül – 2020. április 21-ig – meg kell alkotnia 2020-2024. évekre vonatkozó gazdasági programját.

A 2020. március 11-én kihirdetett veszélyhelyzet következményeit jelenleg senki sem láthatja. Az önkormányzatokra váró feladatokat is a veszélyhelyzet utáni makró- és mikro gazdasági helyzetre kell aktualizálni. Ezért most csak törvényi kötelezettségnek formailag eleget téve készült ez a dokumentum, a veszélyhelyzetet követően a most rövid cél- és feladatmeghatározást is újra kell gondolni, vélhetően még azon szerkezeti formák, elvek átgondolásával is, amiket a képviselő-testület 2020. január 27-i ülésén fogadott el.

I. Előzmények és helyzetelemzés

I.1. Népeségi adatok

Mezőberény állandó lakosainak száma 2020. január 20-án lekérdezett adat alapján 10.284 (-0,956%) (2006. január 1-én 11.202 fő, 2010. január 1-én 10939 fő (-0,977%), 2015. január 22 10.751 (-0,983 volt). A csökkenés sajnos folyamatos, már tendenciaként kezelendő jelenség. Békés megye 10 ezer fő lakosságszám feletti településeinek adatait vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy kiemelkedően Sarkadon a legalacsonyabb a csökkenés aránya 1990 óta, -6,93%. Sarkadot Gyula (-11,16%), Mezőberény (-11,32%), Békéscsaba (-11,34%), Békés (-12,09%), Szarvas (-16,09%), Orosháza (-17,03%) Gyomaendrőd (-18,07%) követi a sorban.²

I. 2. Helyi gazdasági viszonyok

A gazdasági koncepció elfogadása óta eltelt egy évben nem tapasztaltunk jelentős változást a vállalkozások számában, illetve azok teljesítményében, versenyképességében. A vállalkozókkal folytatott beszélgetések is ezt a tényt támasztják alá.

Azonban továbbra is igaz, hogy az elhúzódó veszélyhelyzetet követően szükség lehet esetleges beavatkozásra ezen a téren, illetve, hogy a vállalkozások a hosszú kényszerhelyzet után más kondíciókkal rendelkeznek majd. Elsősorban a szolgáltató ipar, ezen belül is a vendéglátás helyzete látszik labilisnak.

I.3. Infrastruktúra főbb jellemzői

A település vasúton és közúton is jól megközelíthető, lévén a 120-as vasúti fővonal mellett, és a 47-es, 46-os főközlekedési utak találkozásánál fekszik.

Belterületi úthálózat hossza 54,4 km, ennek 99,7 %-a szilárd burkolattal ellátott.³

Meg kell azonban jegyezni, hogy a városban található utak állapota kívánnivalót hagy maga után, sok a kátyú, és ami ennél nagyobb probléma a "pókháló" szerűen megrepedezett felület. Az utak forgalma a kiépítésük óta nagymértékben megnövekedett, miként a közlekedő járművek súlya is. Az utak ráadásul nem arra a haladási sebességre lettek tervezve - ha

² KSH adatok

³ 2007-ben elfogadott gazdasági programban szereplő adat

egyáltalán tervezettek voltak - amelyeken most közlekednek rajtuk.

További adatok a városban található infrastruktúráról a 2013-ból rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján: Az adatok felülvizsgálata nem mutat jelentős változást ezen a téren.

- Ivóvíz regionális rendszerről biztosított, a bekapcsolt lakások száma 4358, az összes lakás 96,5 %-a. Az ivóvíz vezeték hossza 70,4 km.
- A szennyvízcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások száma 3653, az elérhetőség az összes lakás 81%-át fedi le, és a lakások mintegy 78 %-a van bekapcsolva. A szennyvízvezeték hossza 51,7 km.
- Vezetékes gázellátásba bekapcsolt lakások száma 3888, az összes lakás 86%. A gázvezeték hossza 99,1 km.
- Az elektromos hálózat a belterületen teljesen kiépített, a külterületi tanyák 1/3-a be van kötve a hálózatba. Háztartási villamosenergia fogyasztók száma 5010, a kiépített kifeszültségű hálózat hossza 92,5 km.
- A város területén kiépített út és közterület hossza együttesen 71 km.
- Kiépítetlen (földút) és közterült hossza 190,2 km.
- Kiépített járdák hossza 88,3 km.
- Kerékpárutak hossza 17,1 km.

Jelentősen javult az elmúlt ciklusban a belvízelvezetés, a rendszer hatékonyságát nagyban segíti a csatornahálózat felújítás I. ütem pályázati forrásból történő megvalósítása. A II. ütem megvalósítása pályázati forrásból folyamatban van, amely a város észak-nyugati részét érinti.

A szennyvíztisztító telep és a pályázatban ehhez kapcsolódó csatornahálózat rekonstrukció tervezése elkezdődött, hamarosan a kivitelezési munkák is megkezdődhetnek.

A telefonhálózat (vezetékes) teljesen kiépített, bárki azonnal ráköthet a rendszerre, de egyre kisebb a jelentősége. Három rádiótelefon átjátszó (Westel, Pannon, Vodafone) van a városban, de kiépítés alatt van a DIGI hálózat tornya is.

Több mint 2000 lakásból, valamint a YouTube-n van lehetőség elérni a KTV Stúdió Mezőberény programjait, de más szolgáltatók is utolérhető szolgáltatást nyújtanak az internet, a telefon és a televízió műsorszolgáltatás területén.

I.4. A pénzügyi helyzet, adóbevételek alakulása

A város pénzügyi helyzete jelenleg stabil! Elmondható azonban, hogy a 2021-es évet érintő központi költségvetési rendelkezések, elsősorban a HIPA késleltetett hozzáférhetősége likviditási gondot okozhat a város költségvetésében addig, amíg az államtól a kieső bevételek nem érkeznek meg.

I.5. 2014-2019 (elmúlt önkormányzati ciklus) között megvalósult projektek

A 2019. évi szeptemberi testületi ülés ciklus beszámoló 2. sz. melléklete tartalmazza. Ez a táblázat nem tartalmazza a folyamatban lévő, elbírálásra váró pályázatokat.

I.6. Munkanélküliség, foglalkoztatottság

Kimondottan Mezőberényre vonatkozó hivatalos adatokhoz nem sikerült hozzájutni a járványhelyzet okozta esetleges változásokról, de nem tapasztalható jelentősebb, tartós változás a korábbiakhoz képest.

I.7. Lakásviszonyok

A veszélyhelyzet után újragondolandó, mert sokan veszítik el a munkahelyüket, újra lesznek hitelkárosultak, akik elvesztik lakó ingatlanjaikat, vagy nem tudják fizetni majd a lakások bérleti díját sem.

Ezek az aggályok szerencsére nem igazolódtak. A korábbiaknál nagyobb „elszegényesedést” nem lehet érzékelni, de a lakáshelyzet javítása érdekében figyelemmel kell kísérni az ez irányú pályázati lehetőségeket.

I.8. Oktatási intézményeink

Az elmúlt évtizedben jelentős változások álltak be az oktatás területén. Nem elsősorban helyi változások generálták a módosításokat, hanem azok az állami intézkedések, amelyek az egész magyar oktatási rendszer megreformálására irányultak és még napjainkban is tartanak.

Bár jelenleg még mindig egy óvodai szervezetben 4 tagóvoda működik a városban, de 2011-ben az evangélikus egyház saját elképzelései és a szülői igények alapján átvette a Luther utcai német nemzetiségi óvoda fenntartói jogát és a református gyülekezet is óvodát nyitott 2015-ben.

Óvodáinkban továbbra is folynak felzárkóztató foglalkozások a rászoruló gyermekek fejlesztése érdekében. Szintén megmaradt egy óvodában a szlovák nemzetiségi oktatás.

Az állami általános iskolában továbbra is folyik német nemzetiségi oktatás, tehetséggondozás, felzárkóztatás. Az intézményhez kapcsolódik a kollégium, valamint az alapfokú művészeti oktatás. Ez utóbbi keretein belül a zene, illetve rajz-grafika szak működik.

A pedagógiai szakszolgálat a nagy átszervezést követően már nem a helyi iskolai vezetés fennhatósága alá tartozik.

Az 1962-ben alapított Petőfi Sándor Gimnázium fenntartói jogait az önkormányzat 2012-ben átadta az evangélikus egyháznak. Az átadást elsősorban anyagi okok miatt támogatta a képviselő-testület. A döntést alátámasztotta, hogy az önkormányzatok állami finanszírozása az önként vállalt feladatokra nem terjed ki. A gimnázium a városnak önként vállalt feladat volt, így a feladat finanszírozhatósága bizonytalanná vált.

Az eltelt évek alátámasztják az önkormányzati döntés helyességét, az egyházi fenntartású intézmény tanulólétszáma nem csökkent. Az evangélikus egyház a gimnázium szervezeti keretei között elindította az általános iskolai képzést, valamint a hat osztályos képzést is.

A szakmai munka minőségének megítélése már sajnos nem az önkormányzat feladata.

I.9. Kulturális intézmények, lehetőségek

Az Orlai Petrics Soma Könyvtár, Muzeális Gyűjtemény és Művelődési Központ jelenleg az

egyetlen kulturális intézmény a városban. Az intézményben integráltan működik a városi könyvtár felnőtt és gyermek részleggel, valamint a helytörténeti gyűjtemény, a köznyelvben múzeum. Erősíteni kell az intézmény szabadidő tevékenységek biztosítását szolgáló tevékenységét, a hagyományápolást az értéktár kiteljesítésével, a civil szervezetek és magánszemélyek tervszerűbb kiszolgálását.

A kulturális életben meghatározó jelentőségük van a nemzetiségi egyesületeknek, fenntartják a háromnemzetiségű települési hagyományokat.

A Német Hagyományápoló Egyesület a mezőberényi német nemzetiség kultúrájának, hagyományainak, nyelvének ápolására alakult. A "Mezőberényi Szlovákok Egyesülete" fogja össze a szlovák nemzetiségű lakosságot, célja a kultúra, nyelv- és hagyományápolás.

A nemzetiségi egyesületeken kívül is jelen van civil szféra a kulturális életben. Összesen 62 regisztrált civil szervezet van a városban (2020. januári adat). A teljesség igénye nélkül, jelen vannak és dolgoznak a sport, a kultúra, a nemzetiségek (kisebbségek), a nevelés-oktatás, a nappali és bentlakásos ellátás, a fogyatékkal élőkkel való foglalkozás, a turisztika, a foglalkoztatás, a hitélet, a helytörténet, az állatvédelem, az iparosok, vállalkozók érdekképviselete, a biztonság, közbiztonság, a baráti társaságok, az egészségügy és egyéb karitás, a motorosok, a családok segítése, a környezetvédelem, a helyi értékek ápolása, területeken. Rendezvényeikkel, munkájukkal színesítik, gazdagítják a város életét.

I.10. Város egészségügyi és szociális ellátása⁴

Egészségügyi alapellátások:

Településünk egészségügyi ellátásának alapját az öt felnőtt háziorvosi, és két gyermek háziorvosi praxis képezi, melyeket az orvosok vállalkozások formájában működtetnek. A betegek szakápolásáról az otthoni szakápolási szolgálat gondoskodik. A családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló megelőző tevékenységet, egészségfejlesztést az önkormányzat által fenntartott öt területi védőnői szolgálat, egy iskolavédőnői szolgálat, és két iskolaorvosi szolgálat végez. A fogorvosi ellátásról három vállalkozó fogorvos gondoskodik.

Egészségügyi szakellátások

Vállalkozó szakorvosok teljes munkaidőben látják el a fül-orr-gégészeti és a szemészeti szakrendelést. Ortopédiai és nőgyógyászati magánrendelés érhető még utol a városban, általában heti rendszerességgel. A diagnosztikai háttérrel erősíti az önkormányzati fenntartású J^o típusú kislaboratórium.

A lakosságot három magángyógyszertár szolgálja ki.

Az elmúlt év vesztesége, a békési egészségügyi intézmény döntésével megszűnő fizioterápiai rendelés. A városrészi célok között jelöltük a szükséges fejlesztéseket.

Szociális ellátás:

Az önkormányzat fenntartásában működő Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat tevékenységi körével felöleli a város szociális alapszolgáltatásainak és szakosított ellátásainak jelentős részét, a gyermekjóléti alapellátások teljes körét. Működteti az étkeztetést, házi segítségnyújtást, 30 férőhellyel az idősek nappali ellátását, és a támogató szolgáltatást. Az idősek otthona 102 férőhellyel biztosítja az idősek lakhatását, teljes körű ellátását. A

⁴ A fejezet információi a 2015 évi adatok aktualizálásával készültek

gyermek napközbeni ellátásáról az 56 férőhelyes bölcsőde gondoskodik. A lakosság szükségleteit elégíti ki a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat megelőző, korrekciós és kríziskezelő tevékenysége is. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 11 településre kiterjedően látja el feladatait.

A lefedetlen szolgáltatási területeket, a kielégítetlen szükségleteket célozták meg a civil szervezetek, egyházi fenntartók. A II. Kerületi Evangélikus Egyházközség Idősek Klubja 50 férőhellyel idősök nappali ellátását, valamint étkeztetést és házi segítségnyújtást működtet. A Mezőberényi Református Egyházközség tevékenysége a 135 férőhelyet kínáló idősök bentlakásos ellátásán túlmenően, kiterjed az étkeztetésre, házi segítségnyújtásra, idősök és fogyatékosok nappali ellátására.

A „Fogjunk Össze” Közhasznú Egyesület fogyatékosok nappali intézményét tart fenn. A Mécses Szolgáló Közösség Egyesülete fogyatékos személyek nappali és 20 férőhelyes lakóotthoni ellátásával, pszichiátriai betegek nappali és közösségi ellátásával, étkeztetéssel, foglalkoztatással, támogató szolgáltatással bővíti Mezőberény szolgáltatási palettáját.

I.11. Szabadidő és sport sajátosságok

Szabadidő eltöltését szolgálja nyáron a Kálmán Fürdő (strand), aminek fejlesztése kiemelt érdeke a városnak. A jelenlegi működés forráshiányos, és mint önként vállalt feladat az államtól nem várható támogatás az üzemeléshez. Fontos lenne kihasználni a gyógyvizes kút adottságait, elsősorban gyógyászati fejlesztéssel, ami a gyógyturizmus fellendülését is eredményezheti.

Körösök egyik holtága - a Boldishát - horgász és pihenő hely, a kerékpáros turizmus és a vízi sportok színtere lehet. A terület közelében további jelentős üdülő telek vásárlás nem várható, de a vízfelület mérete azt nem is indokolná. A 2012-ben megkezdett erdősítés a terület mikroflóráját (növényzet) jelentősen javítja, pár éven belül vonzó környezetet jelenthet a fauna (állatok) változására is. A holtág közelében lévő 3,5 ha-os terület erdősítése tovább növelheti a terület vonzerejét.

A horgászat feltételeinek javulását eredményezheti a Hosszú-tó életre keltése, s a Horgász Egyesület kezelésében lévő vízfelület.

A Piknik Park eladásával teljesen új létesítmény valósult meg a városban, amely a turisztika területén előre lépést jelenthet és a Kálmán Fürdő kihasználtságát is javíthatja.

A Városi Liget szabad bejárással áll a lakosság rendelkezésére, azt civil szervezetek és családok is igénybe veszik. A jól karbantartott zöldterület kihasználtsága érdekében is fontos lenne a Madarak Háza programmal való megtöltése.

Sportlétesítmények:

A Molnár Miklós Sportcsarnok kosár-, kézilabda, tömegsport, karate, stb. sportágakban a diákok és az egyesületek számára nyitott. A Martinovics utcai tornaterem szintén diák-, szabadidős- és versenysport tevékenységre használható.

A Petőfi utcai általános iskolai tornaterem teljes egészében az általános iskola hatáskörébe tartozik, ahogy a gimnázium tornaterme a Gimnázium hatáskörébe.

Városi sporttelepen találhatóak a labdarúgó-, valamint a salakos teniszpályák, öltözővel. A 2013-ban elkészült műfüves kispálya tovább bővíti, javítja a sportolási lehetőségeket és megnyújtja a szabadtéri sportolásra rendelkezésre álló időkeretet.

I.12. Testvérvárosi, nemzetközi kapcsolatok

Németország:	Gronau, Észak-Rajna Westfalia – 1991-től testvérváros Münsingen, Baden-Württemberg – 1995-től testvérváros
Szlovákia:	Kolárovo (Gúta) Csallóköz – 2001-től testvérváros
Románia:	Szováta – 2002-től testvérváros
Szerbia:	Csantavér – 2005-től testvérváros

Ezen kívül az iskolák közötti sport, kulturális kapcsolatok alakultak ki német településsel (Wurzen), Románia magyar iskoláival (Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Nagyszalonta).

A Mezőberényből kitelepített német és szlovák lakosokkal élő kapcsolatai vannak a hagyományápoló egyesületeknek, családoknak, rokonoknak és az egyházaknak.

Több civil szervezet, intézmény tart fenn a felsorolt települések valamelyikén, vagy más külföldi településeken élő kapcsolatot.

II. Az önkormányzat 2024-ig szóló gazdasági programja fő irányvonalai

Az előttünk álló önkormányzati ciklus **kiemelt gazdasági céljai**: (Az előző gazdasági ciklushoz képest nem változtak)

- A **pénzügyi egyensúly biztosítása**, az önkormányzat és az általa fenntartott intézmények működőképességének megőrzése.
- **Az önkormányzati bevételi források stabilitásának biztosítása, növelése.**
- Az előzőek mellett **az önkormányzati vagyon gyarapítása.**

Vagyongazdálkodásunk alapvető célja továbbra is, hogy az önkormányzati vagyon összességében növekedjen, vagyonvesztés nem következhet be. Vagyonértékesítésre kizárólag ésszerű indokok alapján, elsősorban a nem működő vagyon mobilizálása és a bevételi forrásaink növelése érdekében kerülhet sor. Alapelv, hogy vagyonértékesítésből származó bevételeink nem szolgálhatnak működési célokat, csak fejlesztésre, vagyongyarapításra fordíthatók.

Városunk fejlődését és fejlesztetőségét – a fentieket is figyelembe véve – a következő tényezők befolyásolják:

Külső tényezők:

- állami ellátó rendszer alakulása
- közvetlen környezetünk gazdasági változásai

Önkormányzat intézkedési körébe tartozó tényezők:

- a város adottságai,
- a feladatok mellé rendelhető források megszerzésének lehetősége,
- a lakosság, a város vállalkozói és az önkormányzat,
- a 2020-2024 közötti EU-s pályázati lehetőség,
- a régiós programban meghatározottak.

Prioritások:

Mindenekelőtt saját adottságainkra kell támaszkodni és megtalálni a helyi lehetőségekben, összefogásban rejlő erőt.

Jelenleg sem lehet gazdasági programot öt évre úgy készíteni, hogy az intézmények működését előre tervezzük, mivel továbbra is kiszámíthatatlan a támogatások (feladatfinanszírozás) rendszere. Az állam feladatfinanszírozásra való átállása folytatódik, annak további finomhangolása várható a következő években.

Szintén nehezen tervezhetőek konkrét fejlesztések, mert még az előttünk álló gazdasági év pályázati rendszerét sem látjuk, így gyakorlatilag fejlesztési elképzeléseink "vágy" jellegűek.

Az önkormányzat 2020-2024. között tervezett általános céljai, elvégzendő feladatai

Mezőberény város kistérségi szerepkörét be kívánja tölteni, ezért ennek érdekében, valamint azért, hogy az itt élő emberek nyugodt körülmények között tudjanak élni, alapvető általános célokat is kell rögzíteni. A célokhoz rendelhető feladatok változhatnak, illetve új célok és azokhoz új feladatok fogalmazódhatnak meg.

A következő öt éves ciklusban

Alapvető általános célok:

- 1. A lakónépesség megtartása, növelése.**
- 2. A mezőberényi emberek megfelelő munka-, és lakáskörülmények között, minél jobb közérzettel élhessenek.**

Részcélok és feladatok:

Ebben a részben az ITS-ből a fejlesztési elképzelések kerülnek felsorolásra:

Városrészi célok

Városközpont

A Városközpont intézményei, ellátórendszere és különféle kereskedelmi-szolgáltatási egységei az egész település és részben a kistérség lakossága számára is nyújtsanak színvonalas uniós szintű ellátást. A településképet alapvetően meghatározó központi tér (Kossuth tér és környéke) más településrészekkel együtt váljék idegenforgalmi vonzeróvé.

- A Városközpont járdáinak, közlekedő tereinek új igényes térburkolása-350 millió forint, TOP, Kisvárosok program
- A művelődési ház és a könyvtár komplex felújítása - 300 millió forint, TOP
- Az iskolák (gimnázium és általános iskola), a hozzátartozó intézmények (kollégiumok, stb.) és az idősothonok komplex felújítása, bővítése, energetika, fűtésrendszerének korszerűsítése - 500 millió forint, TOP
- A polgármesteri hivatal (városháza) bővítése, komplex felújítása, fűtéskorszerűsítése, energetikai racionalizálás, lift beépítése - 350 millió forint, TOP
- A Wenckheim–Fejérváry kastély teljes felújítása, funkciójának bővítése, kastély belső udvarának rendezése - 500 millió forint, GINOP, TOP
- Új parkolók kialakítása - 250 millió forint, TOP, Kisvárosok program
- A központi autóbusz-állomás felújítása - 75 millió forint, TOP
- Többfunkciós rendezvénycsarnok - 600 millió forint, TOP
- Az önkormányzati bérlakásépítés folytatása - 700 millió forint, TOP
- A középiskolai kollégium felújítása során minőségi idegenforgalmi szálláshelyek létrehozása - 250 millió forint, GINOP
- Komplex iparfejlesztési, munkahely teremtési és foglalkoztatás-bővítési program helyi termék- és terményfeldolgozás ösztönzése; helyi vállalkozások támogatása; környezetbarát ipari tevékenységek kialakítása, bővítése - 500 millió forint, GINOP, EFOP
- Szabadtéri színpad kialakítása - 100 millió forint, EFOP
- Közvilágítás, kommunális hulladékgyűjtés - 100 millió forint, TOP

- Piac rekonstrukciója - 340 millió forint, TOP
 - Koncepciók, stratégiák felülvizsgálata - 9 millió forint, TOP
 - Ügyeleti központ felújítása, átalakítása; a fizioterápia feltételeinek kialakítása a Széchenyi utca 1. sz. alatt - 220 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - Konyhaépület teljes felújítása: energetika, technológia, munkavégzés körülményei, biztonságtechnikai, építészeti felújítás, kiépítés - 400 millió forint, TOP, Kisvárosok program
- Összesen: 5.544.000.000 Ft**

Tótvég

A városrész az itt lévő intézmények és a lakossági infrastruktúra további fejlesztésével, a köztér kiépítésével, a hagyományos építészeti emlékek (lakóházak, utcakép) megőrzésével és az életminőség javításával váljon vonzó lakóövezetté.

- A Hosszú-tó hasznosítása - 150 millió forint, TOP
 - A Thököly út szélesítése, felújítása - 300 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - Kerékpárút megépítése a Körösig (ennek a Vésztői úti belterületi szakasza kapcsolódik a településrészhez) - 50 millió forint, TOP
 - A balesetveszélyes közlekedési csomópontok biztonságosabbá tétele, a Jeszenszky – Hunyadi utca – 47-es út kereszteződés átépítése - 350 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - A Kodály utcai óvoda energetika, további felújítása - 200 millió forint, TOP
 - Járdaépítés és -felújítás több utcában - 75 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - Az autóbuszvárók korszerűsítése - 100 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - A népi építészeti emlékek (lakóházak) felújítása - 150 millió forint, TOP, EFOP
 - Közvilágítás, kommunális hulladékgyűjtés - 100 millió forint, TOP
 - Egyházi létesítmények és tevékenységek fejlesztése - 75 millió forint, TOP
- Összesen: 1.550.000.000 Ft**

Németvég

A városrész az itt lévő intézmények és a lakossági infrastruktúra további fejlesztésével, a köztér kiépítésével, a hagyományos építészeti emlékek (lakóházak, utcakép) megőrzésével és az életminőség javításával váljon vonzó lakóövezetté.

- A Mátyás király utca szélesítése, felújítása - 250 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - A Vasút utca szélesítése és felújítása - 150 millió forint, TOP
 - Járdaépítés és -felújítás több utcában - 75 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - A balesetveszélyes közlekedési csomópont biztonságosabbá tétele (Rákóczi sugárút – Gyomai út sarok) - 100 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - Az autóbuszvárók korszerűsítése - 100 millió forint, TOP
 - A népi építészeti emlékek, illetve a városkép alakítása szempontjából meghatározó lakóházak felújítása pl. Petőfi utcán - 600 millió forint, TOP, EFOP, Kisvárosok program
 - Egyházi létesítmények és tevékenységek fejlesztése - 75 millió forint, TOP
 - Közvilágítás, kommunális hulladékgyűjtés - 100 millió forint, TOP
- Összesen: 1.450.000.000 Ft**

Magyarvég

E sokszínű városrész az infrastruktúra és az itt lévő intézményhálózat fejlesztésével, a közlekedéshálózat-fejlesztési feladatok megoldásával váljon vonzó lakóövezetté, amihez az életminőség javítása és az antiszegregációs program sikeres megvalósulása is hozzájárulhat.

- A Magyarvégesi Óvoda felújítása, bővítése, energetika - 550 millió forint, TOP
 - Járdaépítés és -felújítás több utcában - 50 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - A belvízelvezető rendszer további kiépítése - 500 millió forint, TOP
 - A csapadékelvezető rendszer további kiépítése - 500 millió forint, TOP
 - A balesetveszélyes közlekedési csomópontok biztonságosabbá tétele - 100 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - A vasútállomás környékének rendbehozatala, kerékpárút a Kálvin térig - 250 millió forint, TOP, GINOP
 - Az autóbuszvárók korszerűsítése - 75 millió forint, TOP
 - Az antiszegregációs program keretében végzendő lakásfelújítás, komfortosítás (volt „London”) - 250 millió forint, TOP, EFOP
 - A népi építészeti emlékek (lakóházak) felújítása - 200 millió forint, TOP, EFOP
 - A köztemető és környékének rendezése -250 millió forint, TOP
 - Közvilágítás, kommunális hulladékgyűjtés - 100 millió forint, TOP
 - Ipari területek további fejlesztése - 900 millió forint, TOP
- Összesen: 3.725.000.000 Ft**

Északi kertváros

E szintén sokszínű és eltérő fejlettségű tereket összefogó településrész a lakossági infrastruktúra és a közterek fejlesztésével, valamint az antiszegregációs feladatok megoldásával váljon vonzó lakóövezetté. E mellett a városrészhez kapcsolódó közlekedési és a környezetvédelmi kihívások rendezésével, új zöldmezős beruházásokra alkalmas területek kialakításával új munkahelyek teremtése is fontos célkitűzés.

- A városközponttól a Körösig kiépítendő kerékpárút (Vésztői úti belterületi szakasza) - 250 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - A belvízelvezető-rendszer kiépítése - 350 millió forint, TOP
 - A balesetveszélyes közlekedési csomópontok biztonságosabbá tétele (Köröstarcsai út – Kinizsi út sarok) - 75 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - A Kinizsi utcai Csiribiri óvoda további felújítása, energetika - 150 millió forint, TOP
 - Járdaépítés és -felújítás több utcában - 75 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - A Rózsa és a Gárdonyi utcai lakásokhoz korszerű házi szennyvíztárolók kiépítése - 150 millió forint, TOP
 - Az antiszegregációs program keretében végzendő lakásfelújítás (Gárdonyi, Rózsa, Szent János u.) I. szegregációs terület - 250 millió forint, TOP, EFOP
 - Közvilágítás, kommunális hulladékgyűjtés - 100 millió forint, TOP
 - A Medvefejes-tó rehabilitációja - 800 millió forint, TOP, GINOP
- Összesen: 2.200.000.000 Ft**

Keleti kertváros

A rekreációs és szabadidős szolgáltatások fejlesztésével, a természetvédelmi feladatok megoldásával e városrész igazi kertvárossá válhat, ahol szerencsésen ötvöződhetnek a vonzó

lakókörnyezet iránti igények és a városra még alig jellemző idegenforgalom követelményei. Az ipari park kialakítása pedig a munkahelyek bővülését eredményezheti.

- A sportpálya és környékének komplex felújítása - 150 millió forint, TOP, GINOP
 - A Kálmán Fürdő bővítése, korszerűsítése, energetika – a többéves komplex fejlesztés megvalósítása a zeneiskola (egykori úttörőház) épületeinek és parkjának bevonásával, parkoló kialakításával - 750 millió forint, TOP, GINOP
 - A Körösig építendő kerékpárút (Vésztő út belterületi szakasza)- 175 millió forint, TOP
 - Járdaépítés és -felújítás több utcában - 75 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - A balesetveszélyes közlekedési csomópontok biztonságosabbá tétele (Hajnal u. – Békési út sarok) - 100 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - Városi liget fejlesztése (közvilágítás, kamerarendszer, kültéri játékok) - 200 millió forint, TOP, EFOP
 - A Madarak Házának további funkciókkal való megtöltése, energetika - 100 millió forint, TOP, EFOP
 - Közvilágítás, kommunális hulladékgyűjtés - 100 millió forint, TOP
 - Önkormányzati utak felújítása – 250 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - Mezőgazdasági logisztikai központ - 400 millió forint, Agrár-és Vidékfejlesztési pályázat
 - Inkubátorház - 400 millió forint, Agrár- és Vidékfejlesztési pályázat
- Összesen: 2.700.000.000 Ft**

VII. Külterület

A szintén sokszínű külterület az egész települést érintő infrastrukturális fejlesztésekkel, a környezetvédelmi és turisztikai beruházásokkal járul hozzá a sikeres városfejlesztéshez.

- A Boldisháti-holtág további fejlesztése - 300 millió forint, TOP
 - Az ivóvíz közmű rendszer kiépítése és korszerűsítése - 450 millió forint, TOP
 - Hajókikötő építése a Kettős-Körösön - 400 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - Utak építése, korszerűsítése - 900 millió forint, TOP, Kisvárosok program
 - Az autóbuszvárók korszerűsítése - 75 millió forint, TOP
 - Út- és járdaépítés több külterületi részen - 100 millió forint, TOP, Kisvárosok program
- Összesen: 2.225.000.000 Ft**

Mindösszesen (becsült forrás szükséglet): 19.404.000.000 Ft

Összegzés

A jelenlegi helyzetben nehezen elképzelhető ennél részletesebb intézkedési terv készítése.

Az alapvető célok elérése érdekében fontos:

- A következő öt év legnagyobb kihívását továbbra is a város lakosságának megtartása, a lakónépesség növelése jelenti. Ennek elsődleges feltétele a munkahelyek megtartása, újak teremtése. Folytatni kell a második ipari terület kialakítását, és annak kiajánlását befektetőknek, vállalkozóknak, akik a meglévő munkahelyeket nem veszélyeztető beruházásokban gondolkodnak, az I. ipari terület mintájára.
- Az önellátáshoz is kapcsolódóan minden olyan önkormányzati, vagy önkormányzati intézményi szolgáltatást, beszerzést, megrendelést továbbra is helyből kell megrendelni, amely más településekről ajánlatot tevőkkel legalább azonos minőséget kínál.
- A munkahely teremtés és megtartás jelentős bázisa lehet a turisztikai vonzeró növelése, amelynek kiemelt fejlesztési eleme lehet a Kálmán Fürdő funkció gazdagítása, mint ahogy a horgászati és vadászati lehetőségek bővítése is ezt a célt szolgálhatja. A turizmusban elsősorban magánszektor szerepének erősödése lenne fontos.
- Az önellátás nemcsak az önkormányzat részéről fontos törekvés, de a családok körében legalább olyan fontos. Újra kell élesíteni az öngondoskodó háztáji programot, amelynek elsődleges célja a szemléletformálás, az, hogy nem lehet mindent mástól várni, a helyzetünk javítása érdekében nekünk is tenni kell. És nem utolsó szempont, hogy a családok ellátásához nagymértékben hozzájárulhatnak a ház körül megtermelt, vagy előállított javak.
- Meglévő értékeink védelme szükséges a település élhető környezetének alakítsa érdekében. Ez a védelem vonatkozik a vagyoni, és a természeti értékeinkre is. A térfelügyelő rendszer építésének folytatása a vagyoni értékek, az erdőgazdálkodás és az alternatív energiák a természeti értékek megóvását segíthetik.
- A jól működő, erős civil szférával folytatni kell az együttműködést, hiszen sokat tehetnek a város fejlődéséért. Saját eszközeikkel, önkéntes tevékenységgel oldhatnak meg a lakosság számára fontos kérdéseket, gazdagíthatják a város mindennapjait.
- Jogos igény és elvárás, hogy a város fejlődése folyamatos legyen, a város vagyona gyarapodjon, szépüljön, épüljenek új épületek, legyenek újabb és újabb beruházások. Meg kell ragadni a pályázati lehetőséget a fejlesztések anyagi alapjainak megteremtéséhez. A fejlődés a település lakosságmegtartó erejének egyik alappillére lehet.

Mezőberény, 2021. március 25.



Siklósi István
polgármester